

Vaalimme luontoarvoja ja huomioimme ilmastovaikutukset

Vihreät säilyttää luontoa meitä kaikkia varten! Porvoon tulee jatkaa ja kehittää kestävästä kehitystä ja ympäristötyötä palveluissa, tiloissa ja ympäröivässä luonnossa. Kiertotalous, biodiversiteetin kunnioitus tulee olla keskeisellä sijalla kaikessa, mitä kaupunki tekee. Kiertotalouden edistäminen on kustannustehokas tapa tukea hyvinvointia. Suojellemme luontoa tänään, jotta huomina olisi vihreämpi.

- Säilytämme lähiluontoa. Rungas kaupunkiluonto edistää hyvinvointia.
- Monimuotoisen luonnon, lähiluonnon ja ekologisen tasapainon turvaaminen. Ympäristönsuojelu kaupunkisuunnittelun keskiössä.
- Metsien suojelu. Metsäohjelma, jonka painopisteenä yhtenäiset suojelualueet ja kestävä virkistyskäyttö.
- Kehitetään virkistyskäytön opasteita ja palvelurakenteita, myös saaristossa.
- Vesistöjen suojelu, Porvoon merialueen vesistön tilan parantaminen yhteistyössä Porvoonjoen valuma-alueen ja Kilpilahden teollisuusalueen toimijoiden kanssa.
- Kestävä kehitys ja ympäristön suojelu. Ympäristön kannalta kestävät ratkaisut.
- Luonnonsuojelu ja eläinten oikeudet
- Ilmastonmuutoksen hillitseminen
- Luontokadon hidastaminen
- Saastuneiden alueiden puhdistamiseksi tarvitaan toimenpiteitä sekä valvontaa ja raportointia.
- Ilmastotoimien jatkuva ja läpinäkyvä seuranta
- Uusien ravitsemussuositusten huomioiminen hankinnoissa

Laadukas arki, hyvinvointi ja tasa-arvo

Yhteiskuntaa on rakennettava kaikkien ehdoilla. Julkinen tila ja palvelut tulee suunnitella helposti käytettäväksi riippumatta esimerkiksi ihmisen liikkumistavasta, fyysisestä toimintakyvystä tai taloudellisesta asemasta. Moninaisuuden huomioiminen ja tosiasiallisen yhdenvertaisuuden toteutuminen edellyttää myös aktiivista ja kahdensuuntaista kotouttamistyötä.

Liikunta- ja kulttuuripalvelut ovat keskeisiä tekijöitä laadukkaaseen arkeen ja hyvinvoinnin ylläpitämisessä. Porvoon historiallinen merkitys ja kulttuuriperintö ovat Suomessa poikkeuksellisia, mutta emme halua asua museossa. Aito ja elävä kulttuurikaupunki tekee todellisia satsauksia kulttuuritarjontaan ja kulttuurialan toimintaedellytyksiin. Erityisesti tähän teemaan keskittyvät ehdokkaamme ovat laatineet erillisen [kulttuurimanifestin](#), jonka yksityiskohtaisiin tavoitteisiin pureudumme tulevina vuosina. Myös Porvoon ympärillä olevat kylät ja maaseutu on pidettävä elävänä ja houkuttelevana asuinympäristönä. Asukkaiden sosiaalista hyvinvointia on edistettävä kaupungin omien palvelujen ja toimien lisäksi yhteistyössä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Oleellista muutokselle on muita kunnioittava ilmapiiri ja pyrkimys yhteiseen hyvin toimivaan arkeen. Arjessa huomioidaan kaikki kaupunkilaiset tasavertaisina asukkaina.

Paljon puhutaan syntyvyyden laskun aiheuttamasta ikärakenteen vinoutumasta ja hoitosuhteen kestävämmästä. Porvoolla on kuitenkin mahdollisuudet välttää tämä ongelma pysymällä houkuttelevana kotikaupunkina niin pääkaupunkiseudulta muuttaville lapsiperheille kuin vasta Suomeen kotoutumassa oleville työikäisille. Porvoolla on tällä hetkellä hyvä maine Suomeen vasta muuttaneiden joukossa, tähän potentiaaliin kannattaa tarttua juuri nyt!

Myös TE-palvelut ovat juuri siirtyneet kuntien hoidettaviksi, ja Porvoon huolehtii näistä koko ympäröivien kuntien muodostaman työllisyysalueen osalta. Nyt on loistava tilaisuus kehittää uusia työllistymisen tuen muotoja paikallisin voimin ja yhteistyössä paikallisten yritysten kanssa.

- Tuetaan erityisesti nuorten mielen hyvinvointia: kaupungin on satsattava mielenterveysongelmien ennaltaehkäisyyn ja edesautettava varhaisia tukitoimia
- Tuetaan vähävaraisten ja erityisesti maahanmuuttajaperheiden mahdollisuuksia liikunta- ja kulttuuripalveluihin.
- Tehdään Porvoosta elävä kulttuurikaupunki: todellisia satsauksia ja suunnitelmallisuutta kaupungin kulttuuripolitiikkaan!
- Kulttuurin rahoitus ja päätöksenteko avoimeksi!
- Kulttuurin ja taiteen integrointi kaupunkiympäristöön. Kaupunkitila taiteen ja kulttuurielämysten alustana.
- Kulttuuri ja rakennettu ympäristö: Yhdessä luotu kulttuuri, yhteinen perintö tuleville sukupolville.
- Lisää tiloja ja mahdollisuuksia kulttuurille, kulttuurintekijöille ja -kuluttajille. Ennakkoluulottomien ideoiden toteuttamista.
- Investointisuunnitelmaan Art and River Center (ARC) takaisin.
- Haluamme elinvoimaiset kyläyhteisöt ja paikalliset palvelut. Tuki pienyhteisöille ja niiden kehitykselle.
- Saaristo on merellisen matkailukaupungin voimavara. Elinvoimaisten saaristoyhteisöjen kehittämistä on tuettava.
- Kolmannen sektorin potentiaali käyttöön! Rohkaistaan ja tuetaan yhdistysten ja yhteisöjen oma-aloitteisuutta, turvataan toimintaedellytykset esimerkiksi tilojen osalta.
- Jatketaan hyvin alkanutta kotoutumispalveluiden toimintaa ja rohkaistaan sen asiakkaita aktiiviseen kansalaisuuteen.
- Kehitetään tehokkaita tapoja tukea työllistymistä koko seudulla yhteistyössä paikallisten työnantajien kanssa.

Lapsissa ja nuorissa on tulevaisuus

Lasten ja nuorten hyvinvoinnista puhuminen on tärkeää, koska se vaikuttaa suoraan yhteiskunnan tulevaisuuteen. Hyvinvoivat lapset ja nuoret kasvavat terveiksi ja aktiivisiksi aikuisiksi, jotka voivat osallistua yhteiskuntaan ja edistää sen kehitystä.

Korostamme laadukkaan ja tasa-arvoisen koulutuksen merkitystä. Tämä tarkoittaa riittäviä resursseja opetukseen, järjeviä ryhmäkokoja ja monipuolisia oppimisympäristöjä. Edistämme ohjelmia, jotka tukevat nuorten osallisuutta ja ehkäisevät syrjäytymistä. Tämä voi sisältää nuorisotilojen ja -toiminnan tukemista sekä mentorointiohjelmia. Varmistamme kaikille nuorille yhtäläiset mahdollisuudet menestyä riippumatta heidän taustastaan tai taloudellisesta tilanteestaan - ja asuinpaikasta. Kannatamme ympäristökasvatuksen lisäämistä kasvun- ja oppimisen toimialalla.

Tarvitaan matalan kynnyksen toimia ja toimijoita mielenterveyden ja hyvinvoinnin tukemiseksi. Huomioimme lapsiperheet päätöksenteossa. Pidetään Porvoo houkuttelevana paikkana lapsiperheille sekä kehitetään kaupunkia inhimillisessä mittakaavassa perheiden edut huomioiden.

- Emme unohda lasta ja nuorta päätöksenteossa!
- Koulutuksen resurssit kuntoon, ryhmäkoot oppimista tukeviksi
- Arvostamme kyläkouluja myös paikallisyhteisön elinvoiman ylläpitäjinä
- Koulumatkat järjevän pituisiksi ja mahdollisuuksien mukaan omatoimisesti kuljettaviksi
- Moninaisuuden huomioiminen voimavaraksi
- Lasten ja nuorten hyvinvointipalvelut: hyvinvointia tukevat ja ongelmia ennaltaehkäisevät toimet kuuluvat kunnan tehtäviin ja niihin kannattaa satsata.
- Varmistetaan nuorisjärjestöjen toimintaedellytykset

- Varmistetaan vähävaraisten (erityisesti lasten) tuetut mahdollisuudet liikunta- ja kulttuuripalveluihin.
- Avoimet varhaiskasvatuspalvelut on turvattava ja niille on osoitettava riittävät resurssit ja tilat.
- Kulttuurisen moninaisuuden tukeminen varhaiskasvatuksessa
- Nuorisotyön riittävä resursointi on turvattava

Demokratian tulevaisuus ja kestävä talous

Demokratia ei ole itsestäänselvyys eikä yksiselitteinen asia. Laajalti tunnustetaan, että demokratiamme on tällä hetkellä uhattuna sekä sisältä että ulkoa päin. Sitä on vaalittava ja kehitettävä, ja voimme aloittaa tämän työn kuntatasolla. Kuntapolitiikassa oleellista on asukkaiden, luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden keskinäinen luottamus. Luottamushenkilöiden on oltava tilivelvollisia äänestäjilleen käymällä heidän kanssaan jatkuvaa dialogia ja sen perusteella ohjaamalla koko kaupunkiorganisaation toimintaa. Viranhaltijoiden velvollisuus on valmistella ja panna täytäntöön päätöksiä luottamushenkilöiden poliittisen ohjauksen ja johdonmukaisten pitkäkestoisten strategisten linjausten mukaisesti.

Vaadimme johdonmukaista ja kattavaan tiedonhankintaan perustuvaa päätöksentekoa. Siiloutuminen ja osaoptimointi ovat menneisyyden painolasti, toimialojen on kyettävä ketterään yhteistyöhön yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi koko organisaatiossa. Kaiken päätöksenteon ja sen tiedon, jolle päätökset pohjautuvat, on oltava avointa ja asukkaiden helposti saavutettavissa, ellei ole erikseen syytä salata joitakin yksityiskohtia. Näiden seikkojen takaamiseksi tarvitsemme Porvoolle aidon, konkreettisen ja johdonmukaisen osallisuussuunnitelman, johon kaikki yllä mainitut toimijat sitoutuvat.

Kestävä talous ei tarkoita vain ympäristön suojelemista, vaan myös taloudellista ja sosiaalista vastuullisuutta sekä realistisia investointeja. Porvoon saamien yhteisöverotuottojen ennustetaan laskevan, ja samaan aikaan velkataakka voi nousta todella korkeaksi, mikä tarkoittaa, että pelkkiin korkojen maksuun menisi tulevaisuudessa huomattava osa vuotuisesta budjetista. Vihreät suhtautuvat kriittisesti suuriin investointeihin pelkästään kaupungin rahoilla. Olemme realistisia kaupungin tulevan talousrakenteen suhteen. Vihreät selvittävät, miten kaupungille saadaan ulkopuolista rahoitusta mm. toteuttamalla suuremmat hankkeet yhteistyössä kaupallisten toimijoiden kanssa ja hakemalla EU-rahoitusta kehityshankkeisiin. Päätöksenteon avoimuus helpottaa myös rahoitusohjelman laajentamista.

Yhdistykset ja myös järjestäytymättömät vapaaehtoistoimijat tekevät korvaamatonta työtä mm. sosiaali- ja terveyssektorilla täydentämällä verovaroin toteutettavien palveluiden niukkuutta. Kaupungin on rohkaistava ja tuettava tätä työtä kaikin mahdollisin keinoin. Kaupungin kannattaa myös sovittaa oma toimintansa niin, että kolmannen sektorin resurssit parhaalla tavalla täydentävät sen omia palveluita.

Tapa, jolla haluamme toimia...

- Osallisuus ja yhteisöllisyys kaupunkisuunnittelussa on huomioitava prosessien alusta asti.
- Luottamusta asukkaiden ja eri toimijoiden kesken parannetaan ja pidetään yllä mahdollistamalla jatkuva dialogi ja järjestämällä säännöllisesti keskustelutilaisuuksia ajankohtaisista aiheista.
- Laaditaan Porvoon osallisuussuunnitelma. Kuntalaisten osallistamista päätöksentekoon ei voi ulkoistaa, vaan osallisuustyön on oltava kaikki toimialat läpäisevä johdonmukainen toimintatapa, johon kaikkien toimijoiden on sitouduttava ja tarvittaessa hankittava jatkokoulutusta.
- Lisätään osallistavan budjetoinnin osuutta kaikilla toimialoilla ja eri-ikäisten ihmisten vaikutusmahdollisuuksia omaan lähiympäristöönsä ja kotikaupunkiinsa.

- Parannetaan tiedon saavutettavuutta: päätöksenteon ja sen pohjana olevan tiedon on oltava avointa ja saavutettavaa, ellei ole erityisen painavia syitä salata joitain osia niistä.
- Palkataan Porvoon kaupungille palvelumuotoilija auttamaan toiminnan kehittämisessä, ainakin kokeiluluonteisesti.
- Talous saadaan kestäväälle pohjalle selkeyttämällä yhteiset tavoitteet ja lisäämällä eri tahojen yhteistyötä.
- Kolmannen sektorin resurssit ovat voimavara, jota kaupungin täytyy ylläpitää ja hyödyntää kaikin mahdollisin keinoin.
- Suuriin investointeihin tarvitaan myös yksityisiä sijoittajia ja hankkeisiin EU-tukea.
- Taataan tonttien saatavuus ja muut toimintaedellytykset uusille ja kasvaville yrityksille.

Sloganit:

- Kaupunki kuuluu kaikille! Osallisuus ja yhdenvertaisuus ovat terveen hallinnon merkkejä.
- Kestävä talous: tulevaisuuden kasvu alkaa vastuullisista valinnoista.
- Talouden tasapainotus on tehtävä koskematta kaupungin tärkeimpiin palveluihin.
- Kestävästä matkailusta uusia tuloja
- Uusia tulonlähteitä, esim. EU rahoituksen hakeminen
- Tehdään Porvoo houkuttelevaksi kansainvälisille sijoituksille (sekä nykyisiin että uusiin paikallisiin yrityksiin)

Kaupunkivisio: kaavoitus, rakentaminen ja liikenne

Kaupungin suunnittelussa ja rakentamisessa on suosittava pikkukaupungin ilmeeseen sopivia ratkaisuja. Julkista liikennettä on kehitettävä sekä kaupungin sisällä että maaseudulla. Kaupungin tulee rakennus- ja kehityshankkeissaan valita kumppaneita jotka sitoutuvat laadukkaampaan arkkitehtuuriin, kaavan hengen noudattamiseen sekä luonto- ja kulttuuriarvojen ylläpitämiseen. Uskomme porvoolaisten olevan ylpeitä kaupunkinsa omaleimaisuudesta ja ymmärtävän Porvoon kulttuurikaupunkimaiseen taloudellisen arvon. Viime vuosien rakennusprojektien jättämän vuosikymmenien leima kaupungin kasvoihin on vetänyt kaupunkilaisten huomion rakennuttajien voiton maksimointiin kaupungin viihtyisyyden hinnalla.

Kulttuuriympäristöjen säilyttäminen auttaa säilyttämään paikkakunnan historian ja perinteen, mikä on arvokasta sekä nykyisille että tuleville sukupolville. Historialliset rakennukset ja ympäristöt ovat usein osa paikallista identiteettiä ja ylpeyden aihetta. Ne auttavat ylläpitämään yhteisön yhteenkuuluvuuden tunnetta. Säilyttämällä kulttuuriympäristöjä voidaan edistää matkailua ja tukea paikallista taloutta. Historialliset kohteet houkuttelevat turisteja ja voivat tuoda merkittäviä tuloja. Rakennusten kunnostaminen ja uudelleenkäyttö ovat usein ympäristöystävällisempiä vaihtoehtoja verrattuna uudisrakentamiseen. Tämä vähentää rakennusjätettä ja säästää luonnonvaroja. Kulttuurimaisemien ja historiallisten rakennusten säilyttäminen rikastuttaa kaupunkikuvaa ja tarjoaa visuaalisia ja kulttuurisia elämyksiä asukkaille ja vierailijoille.

Porvoota pitää kehittää sen vahvuuksien kautta; Porvoon kaupungin tulisi ennen kaikkea korjata ja ylläpitää sen omistamia vanhoja rakennuksia sekä kasvaa kunnioittaen omaa historiaansa. Suomessa on aivan liian vähän persoonallisia kaupunkeja; Porvoo on suomalaisten kansallisomaisuutta, josta Porvoon päättäjien pitää huolehtia.

Porvoolla on luontaisesti paljon annettavaa matkailun suhteen, mutta matkailun vaatimukset tulee olla keskiössä myös kaupunkisuunnittelussa; rumia tornitaloja kukaan ei tule katsomaan; ainutlaatuisia puutaloja kyllä. Kaunis, vanha, vihreä Porvoo.

- Ihmislähtöinen ja omaleimainen kaupunkisuunnittelu. Kaupunki, joka muotoutuu asukkaidensa tarpeiden ja toiveiden mukaan.

- Rakentamisen periaatteet. Vanhoista rakennuksista huolehtiminen, uusien rakennusten monipuolisuus
- Rakennusperinnön ja kulttuuripiirteiden vaaliminen. Paikallisen historian ja identiteetin säilyttäminen osana tulevaisuutta.
- Sopusuhtainen kaupunkirakentaminen
- Tyhjät tilat käyttöön esim. harrastustoimintaan ja kiertotaloustoimijoille.
- Hyvinvointia ja viihtyisyyttä edistävä kaupunkiympäristö. Tilat ja ympäristöt, jotka kutsuvat viihtymään, liikkumaan ja kohtaamaan.
- Liikuntamahdollisuuksien kehittäminen. paikkoja/telineitä tms. matalan kynnyksen liikuntamahdollisuuksia kulkureittien varrelle.
- Esteettömät ja monipuoliset liikunta- ja vapaa-ajanpaikat. Kaikille saavutettavat mahdollisuudet aktiiviseen elämään.
- Joustava ja hyvin toimiva julkinen liikenne. Palvelukylien ilta- ja viikonloppuliikenne mahdollistaa lasten ja nuorten harrastamisen ja yksityisautoilun vähentämisen.
- Kehitetään kevytliikenneyhteyksiä jatkuvana liikenneverkkona. Täydennetään katkonaisia runkoyhteyksiä ja vaikutetaan siihen, että yhteyksiä laajennetaan palvelukyliin.
- Pyöräilyn edistämishjelman noudattaminen, yhtenäisen pyörätieverkoston rakentaminen ja hyvä ylläpito
- Saaristokyydin mahdollisuuksien selvittäminen
- Otetaan läpinäkyvä ja painoarvoltaan merkittävä kulttuuri- ja kestävyyskriteeri osaksi kilpailutuksia. Porvoon tulee kasvaa arvokkaat ominaispiirteensä säilyttäen. Kulttuuri- ja kestävyyskriteereiden painoarvoa kaupungin kilpailutuksissa lisättävä.
- Kaupungin kehittäminen sen omien vahvuuksien kautta
- Kestävä kasvu
- Historia ja kaupunkimiljöö huomioidaan
- Kaupunkiluonto mukaan kaupunkisuunnitteluun!
- Yritystonttien saatavuuden varmistaminen
- Merellisen strategian päivitys
- Saaristomatkaailun mahdollisuudet hyötykäyttöön
- Saariston palvelut matkailijoille sekä veneilijöille kuntoon
- Myötävaikutetaan siihen, että rata saadaan taas liikennöitävään kuntoon
- Lähiuimaranta tarvitaan läntiseen Porvooseen